

GÜZELI

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 26. októbra 2006*

Vo veci C-4/05,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Verwaltungsgerecht Aachen (Nemecko) z 29. decembra 2004 a doručený Súdnemu dvoru 6. januára 2005, ktorý súvisí s konaním:

Hasan Güzeli

proti

Oberbürgermeister der Stadt Aachen,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia K. Lenaerts a K. Schieman
(spravodajca),

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: L. A. Geelhoed,
tajomník: K. Sztranc-Sławiczek, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 12. januára 2006,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- pán Güzeli, v zastúpení: R. Hofmann, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Schulze-Bahr, splnomocnení zástupcovia,
- slovenská vláda, v zastúpení: R. Procházka, splnomocnený zástupca,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: V. Kreuzsitz a G. Rozet, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 23. marca 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 10 ods. 1 rozhodnutia asociačnej rady EHS — Turecko č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji

asociácie (ďalej len „rozhodnutie č. 1/80“). Asociačná rada bola zriadená dohodou o asociácii medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom, ktorá bola podpísaná 12. septembra 1963 v Ankare Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstvom na strane druhej a ktorá bola uzavretá, schválená a potvrdená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963 (Ú. v. ES 217, 1964, s. 3685; Mim. vyd. 11/011, s. 10).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, v ktorom proti sebe stoja pán Güzeli, turecký štátny príslušník, a Oberbürgermeister der Stadt Aachen (ďalej len „Oberbürgermeister“) v súvislosti so zamietnutím týmto orgánom predĺžiť povolenie na pobyt pánovi Güzeli.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Článok 6 ods. 1 a 2 rozhodnutia č. 1/80 znie:

„1. S výhradou ustanovení článku 7 o slobodnom prístupe rodinných príslušníkov k zamestnaniu turecký pracovník, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v členskom štáte:

- má právo v tomto členskom štáte po jednom roku legálneho zamestnania na obnovenie svojho pracovného povolenia u toho istého zamestnávateľa, pokiaľ má zamestnanie,

- má právo v tomto členskom štáte po troch rokoch legálneho zamestnania a s výhradou prednosti, ktorú treba poskytnúť pracovníkom z členských štátov Spoločenstva, odpovedať na pracovnú ponuku v rovnakej profesii u zamestnávateľa podľa svojho výberu uskutočnenú za obvyklých podmienok a zaregistrovanú na úradoch práce tohto členského štátu,
- požíva v tomto členskom štáte po štyroch rokoch legálneho zamestnania výhodu slobodného prístupu ku každej pracovnej činnosti podľa svojho výberu.

2. Ročné dovolenky a neprítomnosť z dôvodu materstva, pracovného úrazu alebo krátkej choroby sa považujú za doby legálneho zamestnania. Obdobia nedobrovoľnej nezamestnanosti riadne potvrdené oprávnenými úradmi, a neprítomnosť pre dlhodobú chorobu bez toho, že by boli považované za doby legálneho zamestnania, sa nedotýkajú práv získaných na základe dôb predchádzajúceho zamestnania.“
[neoficiálny preklad]

4 Podľa článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80:

„Členské štáty Spoločenstva priznajú tureckým pracovníkom, ktorí sú súčasťou ich legálneho trhu práce, zaobchádzanie, pokiaľ ide o odmenu za prácu a ostatné pracovné podmienky, bez akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti vo vzťahu k pracovníkom členských štátov.“ [neoficiálny preklad]

Vnútroštátna právna úprava

5 Podľa § 284 ods. 5 tretej hlavy nemeckého zákonníka sociálneho zabezpečenia (Sozialgesetzbuch) platného do 31. decembra 2004 sa mohlo pracovné povolenie

udelíť len cudzincovi, ktorý vlastnil povolenie na pobyt podľa § 5 cudzineckého zákona (Ausländergesetz).

- 6 Od vstupu do platnosti imigračného zákona (Zuwanderungsgesetz), teda od 1. januára 2005, sa už pracovné povolenie ako také nevyžaduje. Odpoveď na otázku, či má cudzí pracovník právo vykonávať zamestnanie, vyplýva už priamo zo samotného povolenia na pobyt.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 7 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že pán Güzeli, ktorý je tureckým štátnym príslušníkom, vstúpil na nemecké územie 13. septembra 1991.
- 8 Dňa 7. marca 1997 uzavrel manželstvo s nemeckou štátnou príslušníčkou a 29. júla 1997 mu Oberbürgermeister udelil povolenie na pobyt, ktorého platnosť bola obmedzená na jeden rok. Okrem toho mu úrad práce v Aachene vydal 31. júla 1997 pracovné povolenie bez obmedzenia doby platnosti a platné pre akékoľvek zamestnanie.
- 9 Dňa 19. júna 1998 požiadal pán Güzeli o predĺženie svojho povolenia na pobyt. So svojou manželkou sa rozišiel 8. júla 1998 a rozviedol v roku 2002.

- 10 Dňa 6. januára 1999 Oberbürgermeister predĺžil pánovi Güzeli povolenie na pobyt, a to najskôr do 6. decembra 1999 a potom nanovo do 9. októbra 2001, pričom uviedol, že pán Güzeli má právo dovoľávať sa práv vyplývajúcich z článku 6 ods. 1 prvej zarážky rozhodnutia č. 1/80. Povolenie na pobyt obsahovalo poznámku „Zákaz práce ako samostatne zárobkovo činný pracovník alebo výkonu podobných pracovných činností. Jedinou povolenou zárobkovou činnosťou je povolanie čašníka v kaviarni Marmara v Aachene.“
- 11 Dňa 25. septembra 2001 pán Güzeli podal žiadosť o predĺženie svojho povolenia na pobyt.
- 12 V obdobiach od 1. októbra do 31. decembra 1997, od 1. februára 1998 do 31. marca 1999, ako aj od 1. júna 1999 do 31. marca 2000 bol zamestnaný v Aachene v kaviarni Marmara prostredníctvom rôznych podnikov, ktoré toto zariadenie spravovali (všetky spoločne ďalej len „kaviareň Marmara“). Pán Güzeli v nich bol zamestnaný ako čašník.
- 13 V období od 10. apríla do 14. decembra 2000, ako aj od 1. marca do 30. novembra 2001 pracoval pán Güzeli v Aachene ako sezónny zamestnanec v podniku Aachener Printen und Schokoladenfabrik Henry Lambertz GmbH & Co KG (ďalej len „podnik Lambertz“). Medzi uvedenými obdobiami poberal príspevok od úradu práce v Aachene. Sociálne dávky nikdy nepoberal.
- 14 V obdobiach od 2. apríla 2002 a najmä od 23. novembra 2002 do 5. decembra 2003, ako aj od 2. júna 2004 do konca sezóny 2004 bol zamestnaný v podniku Lambertz.

- 15 Rozhodnutím Amtsgericht Aachen z 27. júna 2002 bolo pánovi Güzeli dvakrát za porušenie Ausländergesetz uložené zaplataenie pokút z dôvodu, že jeho zamestnanie v podniku Lambertz bolo rozpore s podmienkami, ktoré mu boli uložené pri udelení jeho povolenia na pobyt.
- 16 Dňa 2. januára 2003 Oberbürgermeister zamietol žiadosť pána Güzeli o predĺženie jeho povolenia na pobyt a hrozilo mu vyhodenie do Turecka. Sťažnosť pána Güzeli, ktorú podal proti tomuto rozhodnutiu, zamietol Bezirksregierung Köln (miestny správny orgán v Kolíne) rozhodnutím z 20. júla 2004. Dňa 9. augusta 2004 podal pán Güzeli žalobu pred Verwaltungsgericht Aachen.
- 17 Za týchto okolností Verwaltungsgericht Aachen rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Zakazuje zákaz diskriminácie podľa článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 členskému štátu odmietnuť po dobu trvania zamestnania ďalší pobyt tureckému pracovníkovi v situácii žalobcu, ktorý bol v čase uplynutia jeho pôvodného povolenia na pobyt stále súčasťou legálneho trhu práce v tomto členskom štáte a vlastnil pracovné povolenie bez obmedzenia platnosti?

Je v tejto súvislosti relevantné, že pracovné povolenie tureckého migrujúceho pracovníka

— bolo podľa vnútroštátneho práva udelené bez obmedzenia platnosti,

- bolo podľa vnútroštátneho práva síce udelené v závislosti od trvania pôvodného povolenia na pobyt, avšak nezaniká automaticky uplynutím doby platnosti povolenia na pobyt, ale platí až dovtedy, kým sa cudzinec nesmie už ani dočasne zdržovať v členskom štáte?

2. Môže členský štát v zmysle článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 odmietnuť pobyt tureckému pracovníkovi, keď ten po uplynutí jeho posledného povolenia na pobyt pracuje ako sezónny pracovník, t. j. je v období medzi dvomi zamestnaniami bez práce?

3. Má zmena právnej úpravy nemeckého práva v oblasti udeľovania pracovných povolení vplyv na zákaz odmietnuť dotknutej osobe právo na pobyt vyplývajúce z článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80?“

O prejudiciálnych otázkach

- ¹⁸ Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátny súd odmieta hneď na úvod možnosť, že by sa turecký štátny príslušník nachádzajúci sa v situácii pána Güzeli mohol dovolávať práv, ktoré mu vyplývajú z článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Z tohto predpokladu vnútroštátny súd vychádza, keď sa pýta na prípadnú uplatniteľnosť článku 10 ods. 1 toho istého rozhodnutia.

- 19 Aby sa mohla vnútroštátnemu súdu poskytnúť užitočná odpoveď, treba predovšetkým preveriť, či je tvrdenie, že právo pána Güzeli na predĺženie jeho práva na pobyt nemožno založiť na článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, správne.

O článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80

- 20 Článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 vymenúva základné podmienky, ktorým podlieha výkon zamestnania tureckými štátnymi príslušníkmi, ktorí sú súčasťou legálneho trhu práce v členskom štáte, pri udeľovaní a predlžovaní pracovného povolenia.
- 21 Prvá zarážka tohto ustanovenia vyžaduje nato, aby mal turecký pracovník nárok na obnovu jeho pracovného povolenia u toho istého zamestnávateľa, jeden rok legálneho zamestnania.
- 22 Druhá zarážka toho istého ustanovenia v podstate tureckého pracovníka oprávňuje, po troch rokoch legálneho zamestnania, odpovedať v rovnakej profesii na pracovnú ponuku u zamestnávateľa podľa svojho výberu.
- 23 Tretia zarážka uvedeného ustanovenia tureckému pracovníkovi umožňuje, po štyroch rokoch legálneho zamestnania, požívať výhodu slobodného prístupu ku každej pracovnej činnosti podľa svojho výberu.

- 24 Súdny dvor opakovane rozhodol, že článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 má v členských štátoch priamy účinok, takže tureckí štátni príslušníci, ktorí spĺňajú ním stanovené podmienky, sa môžu priamo dovolávať práv, ktoré im postupne priznávajú tri zarážky uvedeného ustanovenia, a to podľa trvania výkonu činnosti v hostiteľskom členskom štáte (pozri najmä rozsudky z 20. septembra 1990, *Sevince*, C-192/89, Zb. s. I-3461, bod 26, a z 19. novembra 2002, *Kurz*, C-188/00, Zb. s. I-10691, bod 26).
- 25 Práva, ktoré uvedené ustanovenie priznáva tureckému pracovníkovi v oblasti zamestnania, nevyhnutne pre dotknutú osobu znamenajú existenciu súvisiaceho práva na pobyt, inak by bolo právo prístupu na trh práce a výkonu zamestnania úplne zbavené účinku (rozsudok *Kurz*, už citovaný, bod 27).
- 26 Zo samotného znenia článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 vyplýva, že toto ustanovenia predpokladá, aby dotknutou osobou bol na území členského štátu turecký pracovník, ktorý je súčasťou legálneho trhu práce v hostiteľskom členskom štáte a ktorý v ňom vykonáva legálne zamestnanie po určitú dobu (rozsudok *Kurz*, už citovaný, bod 28).
- 27 Treba teda preskúmať, či v deň uplynutia platnosti povolenia na pobyt, t. j. 9. októbra 2001, teda deň, od ktorého pán *Güzeli* žiada predĺženie uvedeného povolenia (ďalej len „príslušný deň“), dotknutá osoba spĺňala podmienky pre priznanie nárokov uvedeným v článku 6 ods. 1.
- 28 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že v príslušný deň bol pán *Güzeli* zamestnaný v podniku *Lambertz*. Toto zamestnanie začal vykonávať 10. apríla 2000, t. j. po tom, čo pán *Güzeli* odišiel zo svojho zamestnania od svojho prvého zamestnávateľa, kaviarne *Marmara*, kde bol s prerušeniami zamestnaný od 1. októbra 1997 do 31. marca 2000.

- 29 Pritom treba pripomenúť, že povolenie na pobyt pána Güzeli, ktoré nemecké orgány predĺžili najprv do 6. decembra 1999 neskôr do 9. októbra 2001, stanovovalo, že mal právo dovoľávať sa práv vyplývajúcich z článku 6 ods. 1 prvej zarážky rozhodnutia č. 1/80. Z tohto dôvodu povolenie na pobyt pána Güzeli uvádzalo poznámku „Zákaz práce ako samostatne zárobkovo činný pracovník alebo výkonu podobných pracovných činností. Jedinou povolenou zárobkovou činnosťou je povolanie čašníka v kaviarni Marmara v Aachene.“
- 30 Tým, že nemecké orgány obmedzili zárobkovú činnosť pána Güzeli v jeho povolení na pobyt na zamestnanie v kaviarni Marmara, vymedzili práva, ktoré pán Güzeli mohol v tom čase vyvodzovať z ustanovení článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Predtým, než by pán Güzeli mohol odpovedať na inú pracovnú ponuku (v rovnakej profesii) u zamestnávateľa podľa svojho výberu, mal u svojho prvého zamestnávateľa, kaviarne Marmara, zostať pracovať v súlade s druhou zarážkou uvedeného ustanovenia tri roky, čo ale neurobil.
- 31 Zároveň treba preskúmať, či pán Güzeli mohol po roku zamestnania v podniku Lambertz uplatňovať na základe článku 6 ods. 1 prvej zarážky rozhodnutia č. 1/80 právo na obnovu svojho pracovného povolenia. Aby mu toto ustanovenie také právo priznalo, bolo potrebné, aby v príslušný deň bol pán Güzeli súčasťou legálneho trhu práce v hostiteľskom členskom štáte.
- 32 Podľa ustálenej judikatúry platí, že pojem „legálny trh práce“ uvedený v článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 treba chápať tak, že označuje všetkých pracovníkov, ktorí dodržali zákonné podmienky hostiteľského členského štátu v oblasti vstupu na jeho územie, ako aj zamestnania, a ktorí tak majú právo na výkon zárobkovej činnosti v tomto členskom štáte (rozsudok Kurz, už citovaný, bod 39).

- 33 Výhody z práv vymenovaných v troch zarážkach článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 teda podliehajú len podmienke, aby turecký pracovník dodržiaval právnu úpravu hostiteľského členského štátu týkajúcu sa vstupu na jeho územie a výkonu pracovnej činnosti (rozsudok z 10. februára 2000, Nazli, C-340/97, Zb. s. I-957, bod 32).
- 34 Pokiaľ ide o túto podmienku, treba pripomenúť, že článok 6 ods. 1 prvú zarážku rozhodnutia č. 1/80 nemožno chápať tak, že turecký pracovník sa môže dovoliavať práv, ktoré mu priznáva toto ustanovenie, pri výkone zárobkovej činnosti u druhého zamestnávateľa, ak nespĺnil požiadavky stanovené v druhej zarážke tohto ustanovenia.
- 35 Z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ako aj zo znenia prvej otázky však vyplýva, že vnútroštátny sudca sa domnieva, že v príslušný deň pán Güzeli „bol... súčasťou legálneho trhu práce“ v hostiteľskom členskom štáte.
- 36 Keďže na základe článku 234 ES nemá Súdny dvor právomoc prejudiciálne rozhodovať o výklade pravidiel vnútroštátneho práva (pozri rozsudok z 26. septembra 1996, Allain, C-341/94, Zb. s. I-4631, bod 11), je na vnútroštátnom sudcovi, aby vykonal nevyhnutné zistenia na účely určenia, či v príslušný deň pán Güzeli spĺňal podmienky uložené nemeckými orgánmi pre výkon jeho zárobkovej činnosti, a to najmä vzhľadom na význam, ktorý má v nemeckom práve podmienka týkajúca sa jeho zamestnania v kaviarni Marmara, uvedená v jeho povolení na pobyt. Vnútroštátny sudca sa bude musieť pýtať, či má táto podmienka prednosť pred pracovným povolením pána Güzeli vydaným 31. júla 1997, teda povolením platným pre akúkoľvek zárobkovú činnosť.
- 37 Ak by v rámci takého skúmania vnútroštátny súd musel konštatovať, že v príslušný deň nebol pán Güzeli súčasťou legálneho nemeckého trhu práce, právom by vylúčil

možnosť pre pána Güzeli získať predĺženie jeho povolenia pobytu na základe článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

- 38 Ak by však uvedený súd dospel k záveru, že pán Güzeli bol súčasťou uvedeného trhu práce, ten by sa mohol dovolávať práv, ktoré mu článok 6 ods. 1 prvá zarážka rozhodnutia č. 1/80 priznáva vzhľadom na dobu výkonu zamestnania v podniku Lambertz. Je na vnútroštátnom sudcovi, aby preskúmal, či má toto zamestnanie charakter „legálneho zamestnania“ v zmysle uvedeného článku 6 ods. 1. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pojem „legálne zamestnanie“ je pojmom práva Spoločenstva a predpokladá stabilnú, a nie dočasnú, situáciu na trhu práce v členskom štáte (pozri rozsudky Sevince, už citovaný, bod 30, a z 30. septembra 1997, Ertanir, C-98/96, Zb. s. I-5179, bod 59).
- 39 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že pán Güzeli bol v podniku Lambertz zamestnaný ako sezónny pracovník a že svoju zárobkovú činnosť vykonával s prerušeniami (najmä v období od 14. decembra 2000 a od 1. marca 2001). Treba preskúmať, či sa táto skutočnosť môže odraziť pri posúdení doby legálneho zamestnania pána Güzeli.
- 40 Na účely počítania dôb legálneho zamestnania uvedených v troch zarážkach článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 upravuje odsek 2 toho istého článku výhodný režim pre tureckého pracovníka, ktorý dočasne preruší vykonávanie činnosti, v závislosti na druhu a trvaní týchto období nevykonávania činnosti.
- 41 Z druhej vety článku 6 ods. 2 rozhodnutia č. 1/80 vyplýva, že obdobia nečinnosti z dôvodu dlhodobej choroby alebo nedobrovoľnej nezamestnanosti (t. j. ak

pracovník nevykonávanie činnosti nezavinil), ktoré sa nepovažujú za doby legálneho zamestnania, sa nedotýkajú práv získaných na základe dôb predchádzajúceho zamestnania.

- 42 Jediným cieľom uvedeného ustanovenia je vyhnúť sa tomu, aby bol turecký pracovník, ktorý znovu začne pracovať po tom, čo musel dočasne prerušiť svoje pracovné činnosti z dôvodu dlhodobej choroby alebo nedobrovoľnej nezamestnanosti, nútený znovu začať podobne ako turecký pracovník, ktorý ešte v dotknutom členskom štáte zamestnaneckú činnosť nevykonával, doby legálneho zamestnania stanovené v článku 6 ods. 1 prvej až tretej zarážke rozhodnutia č. 1/80 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 23. januára 1997, Tetik, C-171/95, Zb. s. I-329, bod 39, a z 10. januára 2006, Sedef, C-230/03, Zb. s. I-157, bod 52).
- 43 Z odôvodnenia rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že uvedený súd sa vo svojom odôvodnení opiera o tvrdenie, že prerušenia výkonu zárobkovej činnosti, uvedené v druhej vete článku 6 ods. 2 rozhodnutia č. 1/80, sa nedotýkajú len období predchádzajúceho zamestnania zodpovedajúcich podmienke trvania uvedenej v troch zarážkach článku 6 ods. 1 toho istého rozhodnutia. Analýza vykonaná vnútroštátnym sudcom stojí na myšlienke, že pán Güzeli mal byť zamestnaný najmenej počas jedného roka (dĺžka stanovená v prvej zarážke článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80), aby mohol uplatňovať „právo získané“ na základe druhej vety článku 6 ods. 2 toho istého rozhodnutia, ktorého sa dočasné prerušenie nedotýka.
- 44 Taký výklad je v súlade s cieľom druhej vety článku 6 ods. 2 rozhodnutia č. 1/80, ktorého predmetom je zachovanie a kontinuita práv, ktoré už turecký pracovník získal na základe predchádzajúcich dôb zamestnania. Pojem „práva“ použitý v uvedenej vete predpokladá, že nejde o doby akéhokoľvek, hoci minimálneho trvania, ale o doby predchádzajúceho zamestnania, ktorého trvanie je dostatočné na vytvorenie práva na zamestnanie, teda práva, ktoré podľa logiky uvedeného ustanovenia musí naďalej existovať aj napriek dočasným prerušeniam zárobkovej činnosti z dôvodov, ktoré turecký pracovník nezavinil.

45 Pritom v tomto prípade pán Güzeli v čase prerušenia svojho zamestnania v podniku Lambertz ešte také „právo“ nemal, pretože v ňom pracoval len osem mesiacov (od 10. apríla do 14. decembra 2000), teda počas obdobia, ktoré nepostačuje na vznik akéhokoľvek práva na základe článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

46 Vo svetle týchto úvah treba skúmať položené prejudiciálne otázky.

O článku 10 rozhodnutia č. 1/80

47 Vnútroštátny súd položil tri prejudiciálne otázky týkajúce sa článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

48 Zo samotného znenia článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 vyplýva, že výhoda z práv, ktoré toto ustanovenie stanovuje, podlieha, rovnako ako práva stanovené v článku 6 ods. 1 toho istého rozhodnutia, podmienke, aby bol turecký pracovník súčasťou legálneho trhu práce v dotknutom členskom štáte.

49 Pokiaľ ide v tejto súvislosti o relevantnosť skutočnosti, že turecký pracovník zmenil zamestnávateľa pred uplynutím doby troch rokov stanovenej v článku 6 ods. 1 druhej zarážke rozhodnutia č. 1/80, treba pripomenúť, ako bolo uvedené v bode 36 tohto rozsudku, že je na vnútroštátnom sudcovi, aby vyložil pravidlá vnútroštátneho práva a vykonal nevyhnutné zistenia v tejto súvislosti.

- 50 Ak by sa vo svetle skúmania vnútroštátnym sudcom ustanovení nemeckého práva ukázalo, že v príslušný deň pán Güzeli nespĺňal podmienku týkajúcu sa jeho súčasti legálneho trhu práce, bolo by uplatnenie článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 na účely dosiahnutia predĺženia jeho povolenia na pobyt vylúčené.
- 51 Ak by sa ale ukázalo, že v príslušný deň bol pán Güzeli účinnou súčasťou legálneho trhu práce, vznikla by otázka, či sa mohol dovolávať článku 10 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.
- 52 V tejto súvislosti sa pán Güzeli vo svojich pripomienkach pred Súdny dvorom odvolal na výklad obdobného ustanovenia nachádzajúceho sa v dohode o spolupráci medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Marockým kráľovstvom podpísanej v Rabate 27. apríla 1976 a schválenej Spoločenstvom prostredníctvom nariadenia Rady (EHS) č. 2211/78 z 26. septembra 1978 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 264, s. 1), teda výklad, ktorý dal Súdny dvor vo svojom rozsudku z 2. marca 1999, Eddeline El-Yassini (C-416/96, Zb. s. I-1209, body 62 až 64), podľa ktorého, ak sa členskému štátu v zásade nezakazuje zamietnuť predĺženie povolenia na pobyt marockého štátneho príslušníka, ktorému tento štát povolil vstup na svoje územie a vykonávanie zárobkovej činnosti na tomto území, keď pôvodný dôvod priznania práva na pobyt už v čase uplynutia platnosti povolenia na pobyt udeleného dotknutej osobe neexistuje, situácia by bola iná, ak hostiteľský členský štát udelil marockému migrujúcemu pracovníkovi v oblasti výkonu zamestnania presne vymedzené práva, ktoré boli širšie než práva udelené týmto istým členskými štátom v oblasti pobytu.
- 53 Je pritom na vnútroštátnom súde, aby určil, či taká situácia nastala vo veci samej, najmä vzhľadom na uloženie pokuty pánovi Güzeli za porušenie podmienok uvedených v jeho povolení na pobyt.

54 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba vnútroštátnemu súdu odpovedať, že článok 6 ods. 1 prvá zarážka rozhodnutia č. 1/80 sa má vykladať v tom zmysle, že turecký pracovník sa môže dovolávať práv, ktoré mu uvedené ustanovenie udeľuje, len ak je jeho zárobková činnosť u druhého zamestnávateľa v súlade so zákonnými podmienkami hostiteľského členského štátu v oblasti vstupu na jeho územie a zamestnania. Je na vnútroštátnom súde, aby vykonal nevyhnutné zistenia na účely určenia, či je tomu tak v prípade tureckého pracovníka, ktorý zmenil zamestnávateľa pred uplynutím doby troch rokov stanovenej v článku 6 ods. 1 druhej zarážke toho istého rozhodnutia.

55 Článok 6 ods. 2 druhá veta rozhodnutia č. 1/80 sa má vykladať v tom zmysle, že jej predmetom je zabezpečiť, aby sa doby prerušenia legálneho zamestnania z dôvodu nedobrovoľnej nezamestnanosti alebo dlhodobej choroby nedotýkali práv, ktoré už turecký pracovník získal na základe dôb predchádzajúceho zamestnania, teda dôb v dĺžke stanovenej podľa každej z troch zarážok ods. 1 tohto článku.

O trovách

56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou

postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 6 ods. 1 prvá zarážka rozhodnutia asociačnej rady EHS — Turecko č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji asociácie sa má vykladať v tom zmysle, že turecký pracovník sa môže dovolávať práv, ktoré mu uvedené ustanovenie udeľuje, len ak je jeho zárobková činnosť u druhého zamestnávateľa v súlade so zákonnými podmienkami hostiteľského členského štátu v oblasti vstupu na jeho územie a zamestnania. Je na vnútroštátnom súde, aby vykonal nevyhnutné zistenia na účely určenia, či je tomu tak v prípade tureckého pracovníka, ktorý zmenil zamestnávateľa pred uplynutím doby troch rokov stanovenej v článku 6 ods. 1 druhej zarážke toho istého rozhodnutia.

Článok 6 ods. 2 druhá veta rozhodnutia č. 1/80 sa má vykladať v tom zmysle, že jej predmetom je zabezpečiť, aby sa doby prerušenia legálneho zamestnania z dôvodu nedobrovoľnej nezamestnanosti alebo dlhodobej choroby nedotýkali práv, ktoré už turecký pracovník získal na základe dôb predchádzajúceho zamestnania, teda dôb v dĺžke stanovenej podľa každej z troch zarážok ods. 1 tohto článku.

Podpisy